

Yrkande
2021-11-05

Ärende 3.2

Yrkande angående – Motion av Helena Norin (MP) och Karin Pleijel (MP) om att införa en modell för differentierad hamnavgift för att premiera mindre miljöbelastande fritidsbåtar i kommunens hamnar

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

Avslå motionen.

Yrkandet

Grunderna för att bedöma huruvida vissa båtar kan anses mer eller mindre miljöbelastande skulle vara alltför vaga med hänsyn till hur gränsdragningarna i motionens förslag skulle tillämpas.

SD yrkar därför avslag på motionen enligt Grefab AB:s remissvar.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2021-10-08

Diarienummer 0715/21

Handläggare

Hedwig Andrén

Telefon: 031-368 02 33

E-post: hedwig.andren@stadshuset.goteborg.se

Motion av Helena Norin (MP) och Karin Pleijel (MP) om att införa en modell för differentierad hamnavgift för att premiera mindre miljöbelastande fritidsbåtar i kommunens hamnar

Motionen

Helena Norin (MP) och Karin Pleijel (MP) föreslår att kommunfullmäktige beslutar att hemställa till Grefab AB om att ta fram och införa en modell för differentierad hamnavgift för att premiera mindre miljöbelastande fritidsbåtar i kommunens hamnar.

Göteborg är en stad vid havet med en skärgård som uppskattas av såväl boende som besökande. Mängden fritidsbåtar och mängden bryggor längs västkusten har ökat under de senaste decennierna. Enligt Havsmiljöinstitutet har mängden bryggor sedan 1960-talet ökat med nästan 160 %. Motionärerna menar att det är på många sätt positivt att fler får uppleva skärgården men att det innebär också en ökad miljöbelastning. Det stora antalet motorbåtar, trenden att motorena blir allt större, samt det faktum att flertalets båtar har förbränningsmotorer som idag saknar avgasrening gör att fritidsbåtar släpper ut stora mängder föroreningar.

Enligt den kartläggning som miljöförvaltningen gjort från 2018 når tyvärr inga av Göteborgs vattenförekomster god vattenstatus. För att klara kraven i vattendirektivet behövs arbetet intensifieras inom flera områden. Motionärerna anser att åtgärder för fritidsbåtar och hamnar är en del och att här har Grefab en betydelsefull roll.

Remissinstanser

Motionen har remitterats för yttrande till miljö- och klimatnämnden och Grefab AB. Remissinstansernas svar framgår i nedanstående tabell.

Remissinstans	Beslut	Kommentar
Miljö- och klimatnämnden	Tillstyrker Översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande. Yrkande D Yrkande MP	Differentierade hamnavgifter kan vara ett bra verktyg för att minska miljöpåverkan från fritidsbåtar. Modellen för avgifterna bör omfatta faktorer som till exempel båtbottnfärger, avfallshantering, användande av kemikalier,

	Omröstning	avgasrening, buller, typ av båtplats och så vidare.
Grefab AB	Avstyrker	Grunderna för att bedöma huruvida vissa båtar kan anses mer eller mindre miljöbelastande skulle vara alltför vaga med hänsyn till hur gränsdragningarna i motionens förslag skulle tillämpas.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Grefab AB bedömer att ta fram kriterier för mindre belastande fritidsbåtar kräver en stor utredningsinsats och därefter tillkommande resurser för ett eventuellt genomförande.

Differentierade hamnavgifter kan gynna fritidsbåtsägare som har mindre miljöbelastande fritidsbåtar.

Bedömning ur ekologisk dimension

Miljönämnden beskriver att aktiviteter som tvättning, skrapning och målning med båtottenfärger, motorunderhåll, bränslehantering och sjösättning kan resultera i utsläpp av föroreningar via båttrampor och avrinning från hamnområden. De flesta småbåtshamnar är dessutom belägna i grunda vågskyddade områden med lågt vattenutbyte som därmed är extra känsliga för föroreningar.

Miljöförvaltningen leder arbetet med att ta fram en åtgärdsplan för god vattenstatus och lokala åtgärdsprogram för stadens vattenförekomster. Där kommer bland annat förslag på åtgärder för att minska spridning av miljögifter och mikroplaster från småbåtshamnar att ingå.

Förslaget har koppling till miljö- och klimatprogrammets delmål: Göteborgs Stad arbetar för renare hav, sjöar och vattendrag.

Bedömning ur social dimension

Stadsledningskontoret har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Jonas Kinnander

Eva Hessman

Direktör Ärende och utredning

Stadsdirektör

Bilagor:

1. Motionen
2. Miljö- och klimatnämndens handlingar 2021-09-21 § 199
3. Grefab AB:s handlingar 2021-09-15 § 72

Handling 2021 nr 90

Motion av Helena Norin (MP) och Karin Pleijel (MP) om att införa en modell för differentierad hamnavgift för att premiera mindre miljöbelastande fritidsbåtar i kommunens hamnar

Göteborg är en stad vid havet med en skärgård uppskattas av såväl boende som besökande. Mängden fritidsbåtar och mängden bryggor längs västkusten har ökat dramatiskt under de senaste decennierna. Enligt Havsmiljöinstitutet har mängden bryggor sedan 1960-talet ökat med nästan 160 %. En ökningstakt som idag motsvarar cirka 1 700 nya bryggor per år. Det är på många sätt positivt att fler får uppleva skärgården men det innebär också en ökad miljöbelastning. Det stora antalet motorbåtar, trenden att motorerna blir allt större, samt det faktum att båtarnas förbränningsmotorer idag saknar avgasrening gör att fritidsbåtar släpper ut stora mängder föroreningar.

För att fortsatt kunna avnjuta salta bad, där man är omgiven av ett myllrande marint liv, behöver miljöpåverkan från fritidsbåtar minska. Vi är övertygade om att de flesta båtägare inte vill förorena havet med giftiga båtottenfärger, utsläpp från båtmotorer, skräp och toalettavfall. Det påverkar både djurlivet i havet och upplevelsen av skärgården negativt. Ibland saknas kunskap, ibland praktiska lösningar såsom till exempel tillgängliga avfallsstationer.

Enligt den kartläggning som miljöförvaltningen gjort från 2018 når tyvärr inga av Göteborgs vattenförekomster god vattenstatus. För att klara kraven i vattendirektivet behövs arbete inom flera områden. Åtgärder för fritidsbåtar och hamnar är en del och här har Grefab en betydelsefull roll. Det finns olika sätt att nå ett giftfritt båtliv, till exempel genom aktiva informationskampanjer om hantering av färger, kemikalier och annat avfall, differentierade hamnavgifter, anläggning och användning av båtbotentvättar/spolplattor mm.

Miljöpartiet vill se ett grönt och rättvist Göteborg med ett friskt hav och levande skärgård. Både för människor som lever nu, för fiskar, tång, musslor och annat havsliv och för kommande generationer.

Förslag till beslut i kommunfullmäktige:

Göteborg Stad hemställer till Grefab om att ta fram och införa en modell för differentierad hamnavgift för att premiera mindre miljöbelastande fritidsbåtar i kommunens hamnar.

Helena Norin (MP)

Karin Pleijel (MP)

§ 199 Dnr 2021-9995

Yttrande till kommunstyrelsen över motion av Helena Norin (MP) och Karin Pleijel (MP) om att införa en modell för differentierad hamnavgift för att premiera mindre miljöbelastande fritidsbåtar i kommunens hamnar, SLK 0715/21

Beslut

1. Miljö- och klimatnämnden skickar över miljöförvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som eget yttrande över remiss om motion av Helena Norin (MP) och Karin Pleijel (MP) om att införa en modell för differentierad hamnavgift för att premiera mindre miljöbelastande fritidsbåtar i kommunens hamnar.
2. Miljö- och klimatnämnden tillstyrker motionen.

Handlingar

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2021-09-09 med bilaga.

Ajournering

Miljö- och klimatnämnden ajournerar mötet klockan 16.20–16.25.

Yrkanden

Peter Danielsson (D) med instämmande av Tony Liljendahl (SD) yrkar avslag på förvaltningens förslag.

Eva Ternegren (MP) med instämmande av ledamöterna från V, C, L och M yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på bifall till förvaltningens förslag mot avslag och finner att nämnden bifaller förvaltningens förslag.

Protokollsutdrag skickas till

Kommunstyrelsen

Dag för justering

2021-09-24

Utdrag ur protokoll
Sammanträdesdatum: 2020-09-21

Vid protokollet

Sekreterare

Sara Alander

Ordförande

Emmyly Bönfors Jansson (C)

Justerande

Lena Hammarström (V)

Justering av protokollet har tillkännagivits genom anslag på kommunens anslagstavla 2021-09-24.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2021-09-09

Diarienummer 2021–9995

Handläggare

Josefine Evertsson

Telefon: 031-3683717

E-post: josefine.evertsson@miljo.goteborg.se

Yttrande till kommunstyrelsen över motion av Helena Norin (MP) och Karin Pleijel (MP) om att införa en modell för differentierad hamnavgift för att premiera mindre miljöbelastande fritidsbåtar i kommunens hamnar, SLK 0715/21

Förslag till beslut

1. Miljö- och klimatnämnden skickar över miljöförvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som eget yttrande över remiss om motion av Helena Norin (MP) och Karin Pleijel (MP) om att införa en modell för differentierad hamnavgift för att premiera mindre miljöbelastande fritidsbåtar i kommunens hamnar.
2. Miljö- och klimatnämnden tillstyrker motionen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har skickat en motion om förslag på hamnavgift i kommunens hamnar till miljö- och klimatnämnden för yttrande. Förslaget innebär att Göteborgs Stad hemställer till Grefab att ta fram och införa en modell för hamnavgifter som premierar mindre miljöbelastande fritidsbåtar i kommunens hamnar.

Miljöförvaltningen tillstyrker förslaget i motionen. Förvaltningen bedömer att differentierade hamnavgifter skulle kunna vara ett bra verktyg för att minska miljöpåverkan från fritidsbåtar. Modellen för avgifterna bör omfatta faktorer som till exempel båtottenfärger, avfallshantering, användande av kemikalier, avgasrening, buller, typ av båtplats och så vidare.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Differentierade hamnavgifter gynnar fritidsbåtsägare som har mindre miljöbelastande fritidsbåtar.

Bedömning ur ekologisk dimension

Se under rubriken förvaltningens bedömning.

Bedömning ur social dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bilaga

1. Remiss - Kommunstyrelsen 0715/21, Motion av Helena Norin (MP) och Karin Pleijel (MP) om att införa en modell för differentierad hamnavgift för att premiera mindre miljöbelastande fritidsbåtar i kommunens hamnar

Ärendet

Kommunstyrelsen har gett miljö- och klimatnämnden möjlighet att yttra sig över remiss om motion av Helena Norin (MP) och Karin Pleijel (MP) om att införa en modell för differentierad hamnavgift för att premiera mindre miljöbelastande fritidsbåtar i kommunens hamnar, senast den 30 september 2021.

Miljöförvaltningen har bedömt förslaget i remissen och tagit fram förslag till yttrande som redovisas i detta tjänsteutlåtande.

Beskrivning av ärendet

Motionen föreslår att Göteborgs Stad inför en modell för differentierad hamnavgift. Detta för att premiera mindre miljöbelastande fritidsbåtar i kommunens hamnar.

Mängden fritidsbåtar och bryggor längs västkusten har ökat under de senaste decennierna. Enligt Havsmiljöinstitutet har antalet bryggor i Sverige sedan 1960-talet ökat med nästan 160 procent. En ökningstakt som idag motsvarar cirka 1 700 nya bryggor per år. Det är på många sätt positivt att fler får uppleva skärgården men det innebär också en ökad miljöbelastning. Det stora antalet motorbåtar, trenden att motorerna blir allt större, samt att båtarnas förbränningsmotorer i många fall saknar avgasrening gör att fritidsbåtar bidrar på betydande sätt till utsläpp av föroreningar. Föroreningar från giftiga båtbottnfärger, utsläpp från båtmotorer, skräp och toalettavfall påverkar både växt- och djurliv och upplevelsen av skärgården negativt.

För att klara kraven i vattendirektivet behövs arbete inom flera områden. Åtgärder för fritidsbåtar och hamnar är en del och här har Grefab en betydelsefull roll. Det finns olika sätt att nå ett giftfritt båtliv, till exempel genom aktiva informationskampanjer om hantering av färger, kemikalier och annat avfall, differentierade hamnavgifter, anläggning och användning av båtbottnvättar/spolplattor med mera.

Motionens förslag

Motionen föreslår att Göteborg Stad hemställer till Grefab om att ta fram och införa en modell för differentierad hamnavgift för att premiera mindre miljöbelastande fritidsbåtar i kommunens hamnar.

Förvaltningens bedömning

Ingen av kustvattenförekomsterna i Göteborg uppnår idag god vattenstatus. I många vattenförekomster är småbåtshamnar och båtliv utpekade som en av flera påverkanskällor, till exempel i Rivö fjord syd, Asperöfjorden, Brännö-Styrsöområdet, Styrsö-Vrångöområdet, Askimsfjorden och Björköfjorden.

Havsmiljöinstitutet publicerade 2019 en rapport om fritidsbåtars påverkan på grunda kustekosystem i Sverige¹. Rapporten sammanställer kunskapen över de effekter båtlivet har på kustmiljön och visar att en ökad utbredning av småbåtshamnar, bryggor och muddrade områden orsakar förluster av viktiga bottenmiljöer. Bryggor och småbåtshamnar där många fritidsbåtar koncentreras pekas även ut som ett centrum för utsläpp av miljögifter till kustekosystemen. Aktiviteter som tvättning, skrapning och målning med båtbottnfärger, motorunderhåll, bränslehantering och sjösättning kan resultera i utsläpp av föroreningar via båttrampor och avrinning från hamnområden. De

¹ Havsmiljöinstitutets Rapport nr 2019:3

flesta småbåtshamnar är dessutom belägna i grunda vågskyddade områden med lågt vattenutbyte som därmed är extra känsliga för utsläpp.

Att ändra sättet vi använder och förvarar våra fritidsbåtar samt att öka användningen av miljövänlig teknik är viktiga delar i arbetet för att nå miljö kvalitetsnormerna för vatten i våra kustvattenförekomster. Förvaltningen leder arbetet med att ta fram en åtgärdsplan för god vattenstatus och lokala åtgärdsprogram för stadens vattenförekomster. Där kommer bland annat förslag på åtgärder för att minska spridning av miljögifter och mikroplaster från småbåtshamnar att ingå. Förvaltningen bedömer att differentierade hamnavgifter skulle kunna vara ett bra verktyg i detta arbete. Modellen för avgifterna bör omfatta faktorer som till exempel båtottenfärger, avfallshantering, användande av kemikalier, avgasrening, buller, typ av båtplats och så vidare. Förslaget bedöms inte strida mot kommunallagens likställighetsprincip.

Miljöförvaltningen tillstyrker förslaget i motionen.

Anna Ledin

Direktör

Henriette Söderberg

Avdelningschef

Utdrag ur protokoll hållet vid sammanträde med styrelsen för Göteborgsregionens Fritidshamnar AB, Grefab,
Organisationsnummer 556185-4109, den 15 september 2021.

§ 72 Yttrande differentierad avgift mindre miljöbelastande båtar

Stadsledningskontoret hade den 29 april 2021 för yttrande till Grefab översänt motion från Helena Norin (MP) och Karin Pleijel (MP) om att införa en modell för differentierad hamnavgift för att premiera mindre miljöbelastande fritidsbåtar i kommunens hamnar. Anders Söderberg föredrog ärendet och besvarade styrelsens frågor.

Styrelsen beslutade att avstyrka motionen med motiveringen att grunderna för att bedöma huruvida vissa båtar kan anses mer eller mindre miljöbelastande skulle vara alltför vaga med hänsyn till hur gränsdragning i det avseendet skulle tillämpas. Styrelsen beslutade att också översända PM med Dnr 0030/21 som bilaga till beslutet.

Ulf Dermark
Protokollförare

Justeras:

Mötesordförande

Justerare

Bilaga

PM Dnr 0030/21 yttrande differentierad avgift mindre miljöbelastande båtar

Expedieras
Stadsledningskontoret

PM till styrelsen

2021-09-15

Diarienummer

0030/21

Anders Söderberg

Telefon:031 3685803

E-post: anders.soderberg@grefab.se

Grefabs yttrande över Motion av Helena Norin (MP) och Karin Pleijel (MP) om att införa en modell för differentierad hamnavgift för att premiera mindre miljöbelastande fritidsbåtar i kommunens hamnar Dnr 0715/21

Förslag till beslut

Att styrelsen för Grefab:

Avstyrker motionen och sänder PM (Dnr 0030/21) till SLK senast 2021-09-30 som eget yttrande.

Sammanfattning

Grefab har givits möjlighet att yttra sig över motion gällande differentiering av hamnavgift för att premiera mindre miljöbelastande fritidsbåtar i kommunens hamnar. (Dnr 0715/21)

Ekonomiska konsekvenser

Grefab ser inte att förslaget kommer att få en negativ påverkan på ekonomin.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förhoppningsvis kan förslaget leda till mindre påverkan av båtlivet på havsmiljön.

Bedömning ur social dimension

Grefab har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning av ärendenas principiella beskaffenhet

Grefab har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Samverkan

I BSG 2021-09-08

Bilagor

1. Motion av Helena Norin (MP) och Karin Pleijel (MP) om att införa en modell för differentierad hamnavgift för att premiera mindre miljöbelastande fritidsbåtar i kommunens hamnar

Expedieras
Stadsledningskontoret

Ärendet

Grefab skall senast 2021-09-30 yttra sig över Motion av Helena Norin (MP) och Karin Pleijel (MP) om att införa en modell för differentierad hamnavgift för att premiera mindre miljöbelastande fritidsbåtar i kommunens hamnar

Beskrivning av ärendet

I motionen skriver motionärerna:

Enligt den kartläggning som miljöförvaltningen gjort från 2018 når tyvärr inga av Göteborgs vattenförekomster god vattenstatus. För att klara kraven i vattendirektivet behövs arbete inom flera områden. Åtgärder för fritidsbåtar och hamnar är en del och här har Grefab en betydelsefull roll. Det finns olika sätt att nå ett giftfritt båtliv, till exempel genom aktiva informationskampanjer om hantering av färger, kemikalier och annat avfall, differentierade hamnavgifter, anläggning och användning av båtbotentvättar/spolplattor mm.

Motionärerna hemställer till Grefab om att ta fram och införa en modell för differentierad hamnavgift för att premiera mindre miljöbelastande fritidsbåtar i kommunens hamnar.

Bolagets bedömning

Grefab arbetar aktivt med ett antal åtgärder för att skapa förutsättningar för ett hållbart båtliv.

- Miljöstationer i hamnar med vinterförvaring
- Latrintömningsstationer i flera av Grefabs hamnar
- Möjlighet till landförvaring av båt i Torslanda lagun
- Spolplattor vid samtliga upptagningskranar
- Utbildad personal i förhållningssätt till användning av bottenfärg på ett mindre belastande sätt.
- Information om miljöarbete på Grefabs hemsida
- Rapporterar förutsättning för övergång till elektrifiering av fritidsbåtar
- Kartlägger förekomsten av icke tillåtna gifter på befintliga båtar.

Att ta fram kriterier för mindre belastande fritidsbåtar kräver en stor utredningsinsats och resurser och Grefab föreslås därför i nuläget att avstyrka remissen.

Anders Söderberg
tf VD

Grefab